

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I

WPROWADZENIE DO PROBLEMATYKI	5
1. RENESANS — DZIEJE POJĘCIA	5
2. HUMANIZM RENESANSOWY	9
3. RENESANS A REFORMACJA, ODNOWA ŻYCIA RELIGIJNEGO I SPOŁECZNEGO	12
4. RENESANS A PROBLEM GODNOŚCI I WOLNOŚCI CZŁOWIEKA	17
5. EPOKA — STYL — PRĄD. ARTYSTYCZNE I LITERACKIE STYLE I PRĄDY EPOKI RENESANSU	19
6. CHRONOLOGICZNE I TERYTORIALNE GRANICE RENESANSU. RENESANS „WŁOSKI” I RENESANS „PÓŁNOCNY”	24
7. ROLA RENESANSOWYCH POETEK I ROZWAŻAŃ O POEZJI	27
8. RENESANSOWE ROZUMIENIE IMITACJI	29
9. KSIĘGI RĘKOPIŚMIENNE I KSIĘGI Drukowane	31

ROZDZIAŁ II

RENESANS W EUROPIE. SPOJRZENIE PERSPEKTYWICZNE, GŁÓWNE PRZEMIANY	33
1. PROBLEMY ŻYCIA OBYWATELSKIEGO	33
2. „CICERONIANUS” CZY „CHRISTIANUS”?	34
3. KLASYCYZM RENESANSOWY PRZED I PO ERAZMIE. APOGEUM RENESANSOWEGO KLASYCYZMU W RÓŻNYCH KRAJACH EUROPY	35
4. LITERATURA POPULARNA I LITERATURA OBIEGÓW BARDZIEJ ELITARNYCH	36
5. KRYTYKA WYNATURZEŃ ŚWIATA REALNEGO I POSZUKIWANIE ŚWIATÓW IDEALNYCH	37
6. LITERATURA A SZTUKI PLASTYCZNE	40
7. KRZYŻS RENESANSU A JEGO TRWANIE. POWOLNY ZMIERZCH KLASYCYZMU RENESANSOWEGO. MANIERYZM, POCZĄTKI BAROKU	40

ROZDZIAŁ III

PIERWOCINY RENESANSOWEGO HUMANIZMU I RENESANSU W POLSCE	44
1. EUROPEJSKA WSPÓLNOTA ORAZ WĘDRÓWKI INTELEKTUALISTÓW, POETÓW, ARTYSTÓW	44
2. POCZĄTKI HUMANIZMU RENESANSOWEGO W ORBICIE KRAKOWA, TAMTEJSZEJ AKADEMII, DWORU KRÓLEWSKIEGO, INNYCH OŚRODKÓW	46
3. PISARZE „NOWEGO” I „STAREGO STYLU”, A TAKŻE „STYLU POŚREDNIEGO MIĘDZY DAWNYM A NOWYM”	51
4. NA PRZEŁOMIE XV I XVI STULECIA	53

ROZDZIAŁ IV

PIERWSZA FAZA WYRAŻEJ DOMINACJI RENESANSU (OKOŁO 1510–1543)	56
1. ROLA DRUKU	56
2. PIERWSZE KSIĄŻKI POLSKIE. LITERATURA SZEROKIEGO OBIEGU	57
3. TURNIEJE POETYCKIE Z 1512 I 1518 ROKU	59
4. POKOLENIE KRZYCKIEGO I DANTYSZKA	60
5. KLEMENS JANCIJUSZ — NAJWYBITNIEJSZY PRZED JANEM KOCHANOWSKIM POETA-LIRYK	70
6. KLERYKA — POETA DWORSKI PISZĄCY PO POLSKU, ALE I TWÓRCA LITERATURY POPULARNEJ	74
7. DRAMAT I TEATR CZASÓW ZYGMUNTA I (DO ROKU 1542)	75
8. HISTORIOGRAFIA CZASÓW ZYGMUNTA I STAREGO	77

ROZDZIAŁ V

DRUGA FAZA DOMINACJI RENESANSU (1543–OKOŁO 1565). POD ZNAKIEM DIALOGÓW, POLEMIK, PRÓB FORMUŁOWANIA PROGRAMÓW ODNOWY	79
1. ROK 1543. WYSTĄPIENIA NOWEGO POKOLENIA, DYSKUSJE, PÓŹNIEJSZE PODZIAŁY	79
2. WIELKA KARIERA DIALOGÓW I FORM DRAMATYCZNYCH	82

3. REJ — KOMPOZYCJE DIALOGOWE, PRÓBY DRAMATU	83
4. MARCIN BIELSKI — „KOMEDYJA”-MORALITET. DIALOGI PERSON	86
5. DIALOGI KROMERA, ORZECZOWSKIEGO I SOLIKOWSKIEGO, FRYCZA I HOZIUSZA	87
6. PROZA ORATORSKA I PUBLICYSTYCZNA. „ROZWAŻANIA”, POLEMIKI RELIGIJNE. FRYCZ, ORZECZOWSKI, HOZIUSZ, ARIANIE	89
7. PROZA HISTORYCZNA, HISTORIOGRAFIA	93
8. PROZA BIBLIJNA, KOMENTARZE DO NIEJ, PRZEKŁADY TEKSTÓW BIBLIJ	95
9. LIRYKA ŚPIEWNIKÓW	96
10. REJ — OD DIALOGÓW DO „WIZERUNKÓW”	98
ROZDZIAŁ VI	
APOGEUM RENESANSU (I)	112
CEZURA OKOŁO ROKU 1565	112
1. SPOTKANIE DWU POKOLEŃ	112
2. NOWE POKOLENIE TWÓRCÓW, JEGO WIELKI I SZYBKİ SUKCES	117
3. WCZESNE UTWORY KOCHANOWSKIEGO, PRACE GÓRNICZEGO I NIDECKIEGO	121
4. „DWORZANIN POLSKI”, INNE ZWIERCIADŁA I „FRASZKI” KOCHANOWSKIEGO	129
5. POD ZNAKIEM NEOPLATOŃSKIEJ FILOZOFII MIŁOŚCI. DWA POLSKIE RENESANSOWE HYMNY DO BOGA	132
ROZDZIAŁ VII	
APOGEUM RENESANSU (II)	140
KOCHANOWSKI — TWORZENIE WIELKIEJ POEZJI NARODOWEJ	140
1. MARZENIA O EPOPEI A NIEŚMIERTELNOŚĆ ZAPEWNIAJĄCE „FRASZKI”	140
2. TWÓRCA POLSKIEJ TRAGEDII RENESANSOWEJ	143
3. MUZA ŁACIŃSKA I MUZA POLSKA	148
4. NOWA REDAKCJA „ELEGII”	149
5. KOCHANOWSKIEGO ŚWIAT „FRASZEK” I ŚWIAT „FORICOENIÓW”	151
6. PIEŚNI I ODY POLSKIEGO HORACEGO	160
7. „PSAŁTERZ DAWIDÓW PRZEKŁADANIA JANA KOCHANOWSKIEGO”	170
8. „TRENY”	175
9. PÓŹNE LATA DOJRZAŁOŚCI. WYDANIA JUŻ POŚMIERTNE	183
10. POLSKI ORFEUSZ	184
ROZDZIAŁ VIII	
TWÓRCY WSPÓŁCZEŚNI DZIEŁU JANA KOCHANOWSKIEGO	189
1. WSPÓŁTWÓRCY APOGEUM RENESANSU W LITERATURZE POLSKIEJ	189
2. MIKOŁAJ SĘP SZARZYŃSKI, PROBLEM MANIERYZMU, WCZESNEGO BAROKU	191
ROZDZIAŁ IX	
ZMIERZCH RENESANSU W LITERATURZE POLSKIEJ. LATA 1590–OK. 1614	195
1. RENESANS PO KOCHANOWSKIM	195
2. KLONOWIC	196
3. HISTORIOGRAFIA	197
4. PROZA POLEMICZNA, RELIGIJNA	199
5. TEATR I DRAMAT	199
6. W KRĘGU JANA ZAMOYSKIEGO	200
7. SZYMONOWICA DROGA DO „SIELANEK”	203
8. „SIELANKI” SZYMONOWICA — PÓŹNY MANIFEST KLASYCYZMU RENESANSOWEGO	210
9. POLSCY SOWIŹRZAŁOWIE. LITERATURA POPULARNA PRZEŁOMU XVI I XVII WIEKU	217
10. NOWY CZY STARY MODEL ESTETYKI ORAZ POEZJI	219
ZAMKNIĘCIE	221
BIBLIOGRAFIA	225
RENAISSANCE LITERATURE IN POLAND. SUMMARY	264
INDEKSY	278
SPIS ILUSTRACJI	292